

NOTAT

Høringsnotat til L 144 forslag til lov om skattefri seniorpræmie

29. januar 2019

J.nr. 19/00607

IPAM
AMI

1. Indledning

Høringsnotatet angår forslag til lov om skattefri seniorpræmie.

Lovforslaget blev sendt i ekstern høring den 22. januar 2019 med frist til den 29. januar 2019.

Følgende har afgivet høringssvar:

3F, Ankestyrelsen, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Danske Seniorer, Datatilsynet, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Faglige Seniorer, Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA), Lederne, Rigsrevisionen, Udbetaling Danmark og Ældre Sagen.

De modtagne høringssvar vedlægges.

Nedenfor gennemgås de indkomne høringssvar så vidt muligt opdelt efter den struktur, der er i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det er ikke udarbejdet kommentarer til de bemærkninger, der ikke direkte vedrører lovforslaget.

2. Generelle bemærkninger

3F og FH er generelt kritiske over for lovforslaget om en skattefri seniorpræmie.

FH bemærker, at udfordringerne for seniorerne på det danske arbejdsmarked, ikke drejer sig om den økonomiske motivation for at arbejdere længere end folkepensionsalderen, men derimod om mulighederne for et godt seniorarbejdsliv.

Dertil kommer den helt store udfordring, at en stor gruppe af lønmodtagere med lang beskæftigelsesanciennitet i brancher, der opslider dem fysisk og psykisk, ikke kan arbejde indtil den stigende pensionsalder og dermed slet ikke har muligheden for at arbejde efter folkepensionsalderen. FH mener, at ressourcerne skal prioriteres til at løse disse udfordringer.

3F påpeger, at rigtig mange ufaglærte og faglærte er nedslidte, når de når pensionsalderen – og dermed vil de ikke have adgang til den skattefrie seniorpræmie. I stedet for burde samfundet anvende midler til at forebygge nedslidning, gennem en forstærket arbejdsmiljøindsats.

3F finder herudover, at det ud fra en samfundsøkonomisk optik også er underligt, at man vælger at understøtte en udvikling, som allerede – uden skattefrie seniorpræmier – er i gang. Der er således allerede i dag mange, især veluddannede og ofte højtlønnede, som vælger at blive på arbejdsmarkedet. De får nu et skattefinansieret tilskud til en handling, de alligevel foretager. Dette må forventes at indebære et betydeligt dødvægtstab og har en meget skæv social profil.

3F er på den baggrund modstander af forslaget.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) finder det fornuftigt at styrke incitamenterne til, at personer i pensionsalderen vælger at blive på arbejdsmarkedet. DA kan derfor bakke op om forslaget om en skattefri seniorpræmie.

DA opfordrer til, at man analyserer effekterne af den valgte model med engangspræmie med henblik på at vurdere modellens effektivitet til at styrke pensionisters arbejdstilhørsforhold.

Danske Seniorer og Faglige Seniorer er som udgangspunkt positive over for forslaget om en seniorpræmieordning.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) kan støtte, at der med forslaget gives et ekstra incitament til, at personer der er beskæftiget efter at have opnået folkepensionsalderen, yderligere får incitament til at fortsætte deres erhvervsmæssige karriere.

Lederne støtter forslaget, og finder det positivt, at præmien både omfatter lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende. Lederne finder det endvidere positivt, at der lægges op til, at ordningen bliver så nem at administrere som muligt baseret på en digitaliseringsbar og registerbaseret sagsbehandling, så præmien i langt de fleste tilfælde kan administreres og udbetales uden ansøgning.

Udbetaling Danmark er enige i behovet for en digitaliseringsbar og registerunderstøttet administration, hvilket forudsætter en digitaliseringsklar lovgivning. Det er overordnet set Udbetaling Danmarks opfattelse, at lovforslaget er udformet, så administrationen i væsentligt omfang kan foretages registerbaseret.

Kommentar:

Det fremgår af finanslovsaftalen for 2019, at sigtet med seniorpræmieordningen er at styrke incitament for seniorer til at fortsætte på arbejdsmarkedet efter opnået folkepensionsalder som led i at øge arbejdsudbuddet.

3. Den berettigede personkreds

Danske Seniorer finder det positivt med en seniorpræmie på 30.000 kr. ved en beskæftigelse svarende til 30 timer ugentligt inden for det første år efter opnåelse af folkepensionsalderen. Det er imidlertid uheldigt, at der er tale om en ”alt eller intet” ordning.

Danske Seniorer foreslår derfor, at der laves en aftrapningsordning, så 30 timers beskæftigelse fortsat giver 30.000 kr. i præmie, 25 timers beskæftigelse giver 25.000 kr. osv. indtil en grænse på fx 10 eller 15 timers beskæftigelse. En aftrap-

ningsordning vil have større beskæftigelsesmæssig effekt end det foreliggende forslag.

Faglige Seniorer er som udgangspunkt positive overfor forslaget og hensigten med lovforslaget. Faglige Seniorer mener, at der i ordningen vil være en betydelig dødvægt, hvor 90 pct. af midlerne vil blive udbetalt til personer, der også uden præmien ville have fortsat på arbejdsmarkedet.

Faglige Seniorer mener, at ordningen hermed er udtryk for en meget ineffektiv anvendelse af midlerne. Faglige Seniorer foreslår, at præmiens størrelse gradueres efter det præsterede antal timer. Faglige Seniorer er overbevist om, at adgang til ordningen også for personer med nedsat tid vil gøre dødvægten mindre.

Kommentar:

Det fremgår af finanslovsaftalen for 2019, at seniorpræmieordningen er til personer, der har arbejdet mindst 1.560 timer (svarende til mindst 30 timer ugentligt) det første år efter opnået pensionsalder. Personer, der har arbejdet mindre, kan ikke opnå ret til seniorpræmie. Forslag om at ændre ordningen, herunder til personer, der arbejder mindre end de 1.560 timer, imødekommes derfor ikke.

Ældre Sagen finder det beklageligt, at det kun er personer, der er født den 1. januar 1954 eller senere, som har mulighed for at få seniorpræmien. Retten til seniorpræmie bør efter foreningens vurdering også gælde personer født i 1953.

Kommentar:

Det fremgår af finanslovsaftalen for 2019, at ordning med seniorpræmie gælder for personer, der er født den 1. januar 1954 eller senere. Det er dermed ikke muligt at opnå ret til seniorpræmien, hvis en person er født før 1. januar 1954.

4. Opgørelse af beskæftigelseskravet

FH peger på, at der ikke er foreslået indført et indkomstloft pr. måned for optjening af skattefri seniorpræmie. Det er der derimod på arbejdsløshedsforsikringsområdet ved genoptjening af dagpengeretten, som i øvrigt også har givet inspiration til størrelsen af omregningssatsen.

Det betyder efter FH's opfattelse en forskelsbehandling mellem lønmodtagere med kontrollabelt arbejde og selvstændig virksomhed med skattemæssigt overskud, som omregnes til timer med omregningssatsen. Det betyder, at selvstændige i tilfælde af høj indtjening pr. time hurtigere kan optjene præmien end lønmodtagere.

FH foreslår derfor, at denne forfordelingsproblematik i overensstemmelse med reglerne om genoptjening af ret til arbejdsløshedsdagpenge løses ved at der indføres et indkomstloft på 19.029 kr. pr. måned i 2019 svarende til den månedlige mindstebetaling inden for Industriens overenskomst.

Kommentar:

Det er ikke en del af den politiske aftale om finanslov for 2019 om at indføre ny skattefri seniorpræmie, at optjeningen skal begrænses af et indkomstloft pr. måned. Det vil således være muligt at optjene den skattefri præmie på en tidsmæssigt kor-

tere periode end 12 kalendermåneder. Det vil dog først være muligt at få præmien udbetalt efter 12 måneder, og der kan kun optjenes skattefri seniorpræmie én gang efter opnået folkepensionsalder.

I seniorpræmieordningen vurderes der således ikke at være de samme beskyttelses- og fordelingsmæssige hensyn som i arbejdsløshedsforsikringen.

FH peger videre på, at beskæftigelse fra Færøerne og Grønland bør kunne medregnes til opgørelsen af den skattefri seniorpræmie, således at de to landsdele sidestilles med beskæftigelse fra et andet EU/EØS-land eller Schweiz.

Kommentar:

Færøerne og Grønland står uden for de Europæiske Fællesskaber og er heller ikke omfattet af EØS-samarbejdet. De to landsdele sidestilles derfor i forhold til Danmarks internationale forpligtigelser med et hvilket som helst andet tredjeland. Det betyder, at beskæftigelse udført i de to landsdele ikke kan medregnes ved opgørelsen af beskæftigelseskravet på 1.560 timer.

Det fremgår desuden af lovforslagets § 12, om forslagets territoriale gyldighed, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Færøerne og Grønland har egne love på beskæftigelsesområdet og er derfor ikke omfattet af lovforslaget om seniorpræmie.

Ældre Sagen noterer, at det ikke fremgår klart af lovforslaget, om danske statsborgere, som er skattepligtige i Danmark, men arbejder i et land uden for EU/EØS eller Schweiz, også kan optjene ret til den skattefri seniorpræmie. Efter Ældre Sagens opfattelse bør sådan beskæftigelse også tælle med.

Kommentar:

Det fremgår af aftalen om finanslov for 2019, at en af betingelserne for at opnå ret til seniorpræmie er, at personen er skattepligtig i Danmark, og beskæftigelsen skal være udført i Danmark, i et andet EU/EØS-land eller Schweiz. Dermed tæller beskæftigelsen udført i et land uden for EU/EØS eller Schweiz ikke med.

5. Seniorpræmiens størrelse

Ældre Sagen finder det yderst positivt, at seniorpræmien er skattefri og ikke medfører fradrag i nogen ydelser efter anden lovgivning.

Ældre Sagen bemærker dog, at der er lagt op til, at seniorpræmien kun skal satsreguleres. Efter foreningens opfattelse bør seniorpræmien reguleres fuldt ud med lønudviklingen, så man undgår en udhuling af incitamentet over tid.

Kommentar:

Det fremgår af finanslovsaftalen for 2019, at seniorpræmien udgør 30.000 kr. og skal reguleres med satsreguleringsprocenten.

6. Administration og sagsbehandlingsregler

Ældre Sagen gør opmærksom på, at der i andre situationer har været oplevelser med, at registreringerne i blandt andet indkomstregistret har været mangelfulde

eller forkerte, hvilket har ført til forkerte afgørelser. Ældre Sagen er bekymret for, at berettigede til seniorpræmie risikerer at gå glip af seniorpræmien på grund af blandt andet fejl i registreringerne, hvis de ikke bliver partshørt.

Ældre Sagen mener derfor også, at det er en svækkelse af personernes retssikkerhed, når afgørelser om retten til seniorpræmie kan ske uden partshøring. Ældre Sagen anbefaler på den baggrund, at personer i målgruppen for seniorpræmie informeres om Udbetaling Danmarks forventede afgørelse forud for den endelige afgørelse, samt hvilke oplysninger der ligger til grund for den forventede afgørelse. Det vil give personerne mulighed for at komme med indsigelser forud for den endelige afgørelse og styrke deres retssikkerhed.

Ældre Sagen antager, at alle relevante personer i målgruppen for seniorpræmie får besked om, hvorvidt de har ret til seniorpræmie eller ej i forbindelse med Udbetaling Danmarks afgørelse. I forlængelse heraf bemærker Ældre Sagen, at fire uger er kort tid til at indgive klage om en afgørelse. Særligt når de ikke er blevet partshørt.

Kommentar:

Det er en forudsætning bag finanslovsaftalen om seniorpræmieordningen, at ordningen i videst muligt omfang skal administreres på baggrund af registeroplysninger, således at der opnås en enkelt administration af ordningen.

Det betyder, at Udbetaling Danmark skal træffe afgørelse om ret til seniorpræmien dels på baggrund af registeroplysninger, dels på baggrund af ansøgning i de tilfælde, hvor der ikke foreligger registeroplysninger, fx i indkomstregistret.

Baggrunden for, at det i lovforslaget er foreslået, at der kan træffes afgørelse uden partshøring er, at afgørelsen dels sker på baggrund af offentlige registre, dels på baggrund af personens egen ansøgning. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslaget § 6, stk. 2.

Information om ordningen vil være at finde på borger.dk. Herudover forventes det, at faglige organisationer og foreninger for seniorer vil informere om ordningen.

7. Finansiering

Udbetaling Danmark bemærker, at implementeringsomkostninger jf. lovforslaget forventes at udgøre 17 mio. kr. med 5 mio. kr. i årlige driftsomkostninger. Det er

Udbetaling Danmark's vurdering, at implementeringsomkostningerne ud fra de givne forudsætninger vil udgøre i størrelsesordenen 18-22 mio. kr. med årlige driftsomkostninger på 5-6 mio. kr.

Kommentar:

I det videre arbejde med udmøntningen af lovforslaget vil Beskæftigelsesministeriet være i løbende dialog med Udbetaling Danmark om konsolidering af økonomien.

8. Øvrige

Ankestyrelsen vurderer, at lovforslaget vil medføre op til 540 ekstra klagesager årligt i styrelsen. Ankestyrelsen vurderer, at det øgede antal klagesager vil medføre merudgifter for Ankestyrelsen på 4,2 mio. kr. årligt fra 2020.

Kommentar:

Stillingtagen til en eventuel merudgift ved behandling af klagesager i Ankestyrelsen vil ske i forbindelse med finanslovsforslaget for 2020.

Datatilsynet forudsætter, at reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven vil blive iagttaget i forbindelse med eventuelle behandlinger af personoplysninger foranlediget af lovforslaget. Herunder forudsætter tilsynet, at tilsynet bliver hørt over bekendtgørelser, som udstedes i medfør af loven.

Kommentar:

Med lovforslaget forudsættes databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven iagttaget, og Datatilsynet vil blive hørt i forbindelse med udarbejdelse af bekendtgørelser som led i udmøntning af lovforslaget.

Udbetaling Danmark gør opmærksom på, at lovforslaget indeholder brede bemyndigelsesbestemmelser, og at væsentlige afklaringer, der har betydning for administrationen, skal håndteres i bekendtgørelser. I det efterfølgende arbejde med bekendtgørelsen er det derfor afgørende, at der er fokus på at fastsætte klare regler, afgrænsninger, frister mm. på baggrund af objektive kriterier.

Kommentar:

I det videre arbejde med udmøntningen af lovforslaget vil der blive udarbejdet bekendtgørelser, hvor der vil blive fastsat administrative regler om bl.a. opgørelse af beskæftigelseskravet, ansøgning, dokumentation, evt. tilbagebetaling og Udbetaling Danmarks administration af ordningen. I det arbejde vil der være løbende dialog med Udbetaling Danmark, der skal administrere ordningen.